

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.42/2015/18. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. október 30. napján tartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A szexuális erőszak büntette és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 10.B.125/2013/31. számú ítéletét az alábbiak szerint **változtatja meg:**

A szexuális erőszak büntettét folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

A vádlott terhére megállapított bűncselekmények megnevezése helyesen:

- kiskorú veszélyeztetésének büntette,
- folytatólagosan elkövetett testi sértés büntette,
- folytatólagosan elkövetett testi sértés vétsége,
- folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntette,
- testi sértés büntette.

A vádlottal szemben kiszabott 10 (tíz) év szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani.

A vádlott a szabadságvesztés büntetéséből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A Budakörnyéki Bíróság által kiszabott 1 (egy) év 8 (nyolc) hónap börtönbüntetés végrehajtását tekinti elrendeltnek.

A jövőben esetleg felmerülő bűnügyi költség megfizetésére utalást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban eltöltött időt a szabadságvesztésbe továbbmenően beszámítja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A Budapest Környéki Törvényszék a 2014. szeptember 18. napján kihirdetett 10.B.125/2013/31. számú ítéletével az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény rendelkezéseit alkalmazva a vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli, a Btk. 208. § (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetése

büntetésében, 1 rendbeli, a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, védekezésre képtelen személy ellen folytatólagosan elkövetett könnyű testi sértés büntetésében, 1 rendbeli, a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő, folytatólagosan elkövetett könnyű testi sértés vétségében, 1 rendbeli, a Btk. 197. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő 12. életévét be nem töltött, nevelése alatt álló személy sérelmére elkövetett szexuális erőszak büntetésében és 1 rendbeli, a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntetésében. Ezért - halmazati büntetésül - 10 év börtönbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést fegyházban kell letölteni. Beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. A szülői felügyelet megszüntetésére irányuló ügyészi indítványt elutasította, egyszer s mind a Budakörnyéki Járásbíróság 7.B.1205/2007/15. számú, 2008. szeptember 30. napján jogerős ítéletével kiszabott, 4 évi próbaidőre felfüggesztett 1 év 8 hónap börtönbüntetés végrehajtását elrendelte.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során eddig felmerült, valamint az esetleg ezután felmerülő bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész három nap fenntartását követően a vádlott terhére hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása végett, a vádlott enyhítés, védője a szexuális erőszak büntette miatti vád alól felmentés, egyebekben enyhítés céljából jelentett be fellebbezést.

Az ügyész fellebbezésének írásbeli indokolásában sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során az enyhítő körülményeknek indokolatlanul nagy, míg a súlyosító körülményeknek túlzottan csekély jelentőséget tulajdonított.

Hivatkozott a büntetett előéletű vádlott kettőnél lényegesen nagyobb bűnhalmazatban álló cselekményeire, arra, hogy ezeket felfüggesztett szabadságvesztés és másik büntetőeljárás hatálya alatt követte el. Kiemelte, hogy korábban ugyancsak gyermekei sérelmére elkövetett hasonló bűncselekmény miatt került sor elítélésére, amely személyében rejlő fokozott társadalomra veszélyességét jelzi, hasonlóképpen az is, hogy a korábbi büntetés és büntetőeljárásai semmilyen visszatartó hatással nem voltak esetében. Cselekményeit huzamos időn keresztül követte el, éveken át rettegésben tartotta a nevelése alatt álló gyermekeket és cselekményével maradandó személyiségkárosodást is okozott a sértett1 és a sértett2 sértetteknek. E nagyszámú és nyomatékos súlyosító körülményekkel szemben álláspontja szerint nem vehető figyelembe különösebb súllyal enyhítő körülményként az elsőfokú bíróság által megjelölt beismerés, mert csupán annyit ismert el, hogy a gyerekeket időnként nevelő célzattal megpofozta, és hogy a sértett3-at fellökte. Egyedül személyiségzavara értékelhető a javára, amelynek foka beszámítási képességét nem korlátozta.

Mindezekre tekintettel hosszabb tartamú fegyházbüntetés és hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabása indokolt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.491/2014/9. számú átiratában az ügyészi fellebbezést más okra kiterjesztve is fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával igyekezett egy lelkiismeretes bizonyítási eljárást lefolytatni, azonban ügyfelderítési kötelezettségének mégsem tett teljes körűen eleget, ugyanis nem tette tárgyalás anyagává a sértett1 nyomozó hatóság előtt és nyomozási bíró előtt tett vallomásait, dacára annak, hogy ezekre ítéletében hivatkozik. E hiányosságot a másodfokú eljárás során tárgyalás kitűzésével és az érintett vallomások felolvasásával azonban kiküszöbölhetőnek ítélte. Egyebekben az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, csupán a személyi körülmények tekintetében szükséges kisebb pontosítás annyiban, hogy miután a terhelt tíz gyermeke közül a G utónevű kislány elhalálozott, a vádlottnak

nyolc kiskorú gyermeke van. E pontosítással és a gyermekkorú vallomásainak felolvasásával az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozatlansági hibái kiküszöbölhetők. A törvényszék indokolási kötelezettségének eleget téve, részletesen ismertette a terhelt védekezését és számot adott arról, hogy a tényállást mely bizonyítékokra alapozta. Kitért arra, hogy a szükségletek kielégítésének korlátozását, valamint a sértettl pizsamájának lerántását miként értékelte.

A tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, cselekményeit is törvényesen minősítette az elbíráláskor hatályban lévő Btk. rendelkezései szerint.

A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen vette számba, azonban azokat nem súlyuknak megfelelően értékelte. A büntetési tételkeret meghatározásánál álláspontja szerint nem lehet figyelmen kívül hagyni a Btk. 81. § (3) bekezdésében foglaltakat, különös tekintettel a vádlott előéletére, a többszörös halmazatra, a huzamos ideig tartó elkövetésre.

Ezekre tekintettel súlyosabb főbüntetés és ahhoz igazodó mellékbüntetés kiszabása indokolt a büntetés céljának elérése érdekében. Észrevételezte továbbá, hogy a rendelkező részben ellentmondás fedezhető fel a szabadságvesztés végrehajtási fokozatával kapcsolatban, továbbá hiányos a feltételes szabadságra bocsáthatósággal kapcsolatban, ugyanakkor ezeket az ítélet indokolása a 37. oldalon helyesen rögzíti, így a rendelkező rész ennek megfelelően korrigálandó.

Indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a büntetést kiszabó részében a büntetés mértéke és a végrehajtási fokozata, továbbá a feltételes szabadságra bocsátás tekintetében, míg egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott védője a fellebbezését a 2015. július 22. napján előterjesztett beadványában írásban is indokolta. Ebben fellebbezését változatlanul fenntartva, elsődlegesen a szexuális bűncselekmény alóli felmentést, másodlagosan a büntetés enyhítését, harmadlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből és az egyes tanúvallomásokból további tényekre helytelenül következtetett, ennek alapján nem megfelelően mérlegelt, ezért ítélete alaptalan és jogszabályellenes. A bizonyítási indítványokat kellő indok nélkül utasította el. Az ügy konkrét előzményei és az eltelt idő alatt bekövetkezett körülmények jelentőséggel bírnak a tanúvallomások sokszínűsége mellett. Megítélése szerint sem a szexuális erőszak, sem a kiskorú veszélyeztetése körében a törvényi tényállás nem került bizonyításra, konkrét cselekmények e vonatkozásban nem tárhatók fel. A sértett vallomásának mikénti értékelését sérelmezte, a módosított sértetti vallomás nem bizonyítja kétséget kizáróan, hogy a vádlott elkövette a sérelmére a cselekményt. Voltaképpen bizonyítási indítványt előterjesztve tárgyalás tartását kérte arra hivatkozással, hogy a sértett életkorára tekintettel már elengedhetetlen személyes meghallgatása, emellett hazugságvizsgálat elrendelése úgy a vádlottra, mint a sértettre, tekintettel arra, hogy a kiküldött bíró előtti meghallgatása során újabb, addig nem ismert körülményeket tárt fel.

A másodfokú bíróság, észlelve, hogy az elsőfokú bíróság a sértettl nyomozati szakban tett vallomásait nem tette tárgyalás anyagává, miközben ítéletének indokolásában több helyen is hivatkozik e bizonyítékokra, az ügyben a Be. 363. § (2) bekezdés b) pontja alapján az ügyet tárgyalásra utalta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a másodfokú tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a fellebbezését változatlan tartalommal tartotta fenn. Hangsúlyozta, hogy igen nagy körültekintéssel kell vizsgálni a szexuális jellegű cselekményeket, amelyeknek nincs közvetlen tanúja. A jelen ügyben ennek az elsőfokú bíróság eleget tett, a kiskorú sértett

nyilatkozatainak kiemelt jelentőséget tulajdonítva vizsgálta annak valóságtartalmát, azt, hogy az idő előre haladtával módosuló tartalmi elemek mennyiben fogadhatók el.

Helyesen mérlegelt az elsőfokú bíróság, amikor a sértett1 és a tanú1 vallomását fogadta el.

A tényállás megalapozott, a személyi körülményekkel kapcsolatos észrevételét továbbra is fenntartotta.

A tényállásból okszerű a bűnösségre levont következtetése, és a minősítés is törvényes az elbíráláskor hatályos Btk. alapján.

A büntetés súlyosítására irányuló indítványa körében a nagy számú halmazatot, a felfüggesztett büntetés és más büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést, a vádlott hasonló cselekmény miatti büntetettséget, és a huzamos elkövetési időt hangsúlyozta.

Indítványozta, hogy a tényállás pontosítását követően az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság változtassa meg a főügyészégi átiratban foglaltaknak megfelelően, egyebekben hagyja helyben azt.

A másodfokú tárgyaláson jelen volt a sértett2 nem kívánt élni a felszólalás jogával.

A védő az elsőfokú eljárásban előadott perbeszédében foglaltakkal egyezően tartotta fenn a fellebbezését.

Elsődlegesen a másodfokú eljárás során ki nem küszöbölhető eljárási és megalapozatlansági hibákra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

Az eljárási hibák körében érvelt az ítélet rendelkező része és az indokolása között ellentéttel is a büntetés végrehajtási fokozata tekintetében.

Emellett kifogásolta továbbá, hogy a kiskorú sértett2 meghallgatásakor a jegyzőkönyv szerint jelen volt törvényes képviselőként a sértett édesanyja, akit később tanúként hallgattak meg, ennek ellenére eseti gondnok nem került kirendelésre.

Ugyan a nyomozás során kirendelt védő járt el, de a védő értesítésére a sértett2 meghallgatásáról nem került sor, és mivel a vádlott és a védő sem volt ekkor jelen, kérdéseket sem intézhetett a sértetthez.

E hibákat úgy látta orvosolhatónak, ha hatályon kívül helyezés során megismételt eljárásban a sértett 2 - aki jelenlegi életkora folytán már tárgyalásra idézhető - ismételt kihallgatására sor kerül, és a vádlott és védő kérdésfeltevési jogosítványukat korlátozás nélkül gyakorolhatja.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozatlanságát illetően hivatkozott arra, hogy az igazságügyi pszichológus szakértői vélemény leleti részére tényállást alapítani nem lehet, ki kell rekeszteni a tényállás azon megállapításait ezért, amelyek a kiskorú szavahihetőségével kapcsolatos szakértői megállapításon alapulnak.

Másodlagos indítványa az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására irányult, ugyanis álláspontja szerint nem került bizonyításra a szexuális erőszak elkövetése. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a vádlotti érdekkörben felmerült tanúk vallomásait pusztán a baráti kapcsolatra tekintettel kizárta a bizonyítékok köréből, emellett a törvényi tényállás sem került maradéktalanul tisztázásra.

Mindezek alapján a vádlott szexuális erőszak és a kiskorú veszélyeztetése büntetnének vádja alóli felmentését kérte.

Harmadlagosan pedig az előzetes letartóztatásban töltött hosszabb időre figyelemmel a büntetés enyhítését indítványozta, egyúttal - a jelenlegi börtönkörülmények között foganatosított kényszerintézkedésre hivatkozással - eggyel enyhébb végrehajtási fokozat megállapítását is kérte.

A vádlott saját védelmében elnézést kért a sértett2-től, és azt kérte, csak olyan bűncselekmény miatt vonja felelősségre a bíróság, amelyet valóban elkövetett.

A személyi körülményeit illetően előadta, hogy az első kapcsolatából született R és Z utónevű gyermekei már nagykorúak, és 8 gyermeke még kiskorú.

Az utolsó szó jogán ismét elnézést kért a sértettektől, hangsúlyozta, hogy a vádbeli időszakban italozott, és emiatt meggondolatlan volt. A sértett1-től külön is bocsánatot kért.

A másodfokú bíróság a védő által előterjesztett bizonyítási indítványokat elutasította.

Egyrészt messzemenően pontos, és az eljárási törvény rendelkezéseinek, valamint az irányadó bírói gyakorlatnak is megfelelő indokolás alapján utasította el az elsőfokú bíróság a poligráfós vizsgálat elrendelésére irányuló védői bizonyítási indítványt, amellyel a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett. Ez a jogi okfejtés a teljes bírósági eljárásra irányadó, ezért az elsőfokú ítélet 30. oldalán kifejtettek alapján sem a vádlott, sem pedig a sértett1 poligráfós vizsgálata nem rendelhető el a másodfokú eljárásban sem.

Arra sem látott törvényes lehetőséget a másodfokú bíróság, hogy az eljárás korábbi szakáiban többször is meghallgatott, és még mindig kiskorú sértett1-t a másodfokú tárgyaláson hallgassa ki tanúként, a másodfokú bíróság ugyanis olyan megalapozatlansági okot, amely ezt indokoltá tenné, egyáltalán nem észlelt.

A fellebbezések nem alaposak.

A bejelentett többirányú fellebbezések folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat túlnyomórészt megtartva folytatta le az eljárást. A hatásköri változás folytán megismételt eljárásban ismét kihallgatta a vádlottat és a tényállás megállapítása szempontjából releváns tanúkat. Különös gondossággal járt el a Be. 82. § (1) bekezdés a) vagy b) pontjában foglalt okokból mentességi joggal rendelkező tanú1, tanú2, tanú3 tanúk kihallgatása során, továbbá a sértett2 esetén is messzemenően megtartotta a Be. 280. § (1) bekezdés második mondatában foglalt rendelkezéseket, ugyanis a tárgyalás időpontjában már 14. életévét betöltött a sértett2 tárgyalási idézése indokolt és szükséges volt. Jogszerűen rendelkezett a tanú1 és a sértett2 esetén kihallgatásuknak a vádlott távollétében történő lefolytatásáról (Be. 292. § (2) bekezdés), illetve a sértett2 a vádlottal való szembesítésének mellőzéséről (Be. 124. § (2) bekezdés).

A tényállás 3.) pontjában foglaltak tisztázása érdekében a Be. 109. § rendelkezésének megtartásával került sor kiegészítő orvos szakértői vélemény beszerzésére.

A védő másodfokú eljárás során kifejtett érvelésére figyelemmel rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a felülbírálat terjedelmének korlátait az elsőfokú bírósági eljárás szabja meg. Nem tárgya a jogorvoslati eljárásnak a nyomozás során elkövetett esetleges eljárási szabálytalanság, az csak a Be. 78.§ (4) bekezdése esetén bír jelentőséggel a bizonyítékok értékelhetősége kapcsán. A teljesség kedvéért azonban mégis kiemeli a következőket:

A Be. 85. § (4) bekezdése szerint a tanú kihallgatásánál jelen lehet az érdekében eljáró ügyvéd, illetve a 86. § (3) bekezdése értelmében a tizennyolcadik életévét meg nem haladott tanú kihallgatásánál a tanú törvényes képviselője, támogatója és gondozója is. A 184. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a nyomozási cselekményen az ügyészen, a nyomozó hatóság tagján és a jegyzőkönyvvezetőn kívül csak az lehet jelen, akinek a jelenlétét e törvény megengedi. Ehhez képest a 185. § (1) bekezdése határozza meg a nyomozati eljárási cselekmények azon körét, amelyeknél a gyanúsított és a védő jelen lehet (természetesen a gyanúsított kihallgatást leszámítva). Ezek: a szakértő meghallgatása, a szemle, a bizonyítási kísérlet és a felismerésre bemutatás. A felsoroltaknak a nyomozási cselekményről való értesítése azonban még ezen esetekben is, kivételesen mellőzhető, ha ezt a nyomozási cselekmény sürgőssége indokolja. Az értesítést pedig kifejezetten mellőzni kell, ha ennek következtében a tanú zártan kezelt adatai a gyanúsított, a védő és a sértett előtt ismertté válnának.

Mindebből következően egyrészt a kiskorú tanú meghallgatása során sem a gyanúsított, sem a védő nem lehetett jelen, értesítésük mellőzése semmilyen eljárási szabálysértés nem valósított meg. Másrészt a törvényes képviselőként eljáró a tanú is jelen lehetett, az eljárásból őt csak a Be. 86.§ (4) bekezdésében írt érdekellentét esetén lehetett volna kizárni, ilyen pedig az ügyben nem merült fel. Későbbi tanúkénti kihallgatása önmagában az érdekellentétet nyilvánvalóan nem alapozhatja meg, ezért a védői hivatkozás ezen okból sem foghatott helyt.

Ezért a sértettl nyomozati vallomásai az ügyben törvényesen beszerezett bizonyítéknak minősülnek, és az elsőfokú bíróság is helyesen vonta azokat értékelési körébe.

E körben - egyetértve a főügyészségi átiratban írtakkal - egyetlen szabálysértést észlelt a másodfokú bíróság, nevezetesen azt, hogy elmaradt a sértettl nyomozási bíró előtti vallomásának felolvasása, holott e bizonyítékra az elsőfokú bíróság ítéletében többször is hivatkozott. E hiba azonban a Be. 363.§ (2) bekezdés b) pontja alkalmazásával, tárgyalás tartásával, és a hivatkozott vallomás (nyom. ir. 175-181., 245-249. oldal) felolvasásával kiküszöbölhető volt.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás túlnyomó részt megalapozott, alapvetően mentes a megalapozatlansági hibáktól. Azonban a sértettl nyomozás során tett vallomásainak tárgyalás anyagává tétele elmulasztása miatt kisebb, a Be. 351. § (2) bekezdés a) pontjában írt felderítési hiányosságban szenvedett, amelyet a másodfokú bíróság a fentiek szerint orvosolt. Ezen túlmenően pedig a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az iratok tartalma alapján azt az alábbiak szerint egészíti ki, illetve helyesbíti:

- A személyi körülmények körében rögzíti, hogy a vádlottnak 11 gyermeke született, közülük a B utónevű gyermek 2011-ben elhunyt, tíz élő gyermeke közül pedig kettő (R és Z utónevűek) már nagykorúak, így a vádlottnak nyolc kiskorú gyermeke van.
- Az előéleti adatok között elsőként feltüntetett bűncselekményeit három korábbi élettársi kapcsolatából született saját kiskorú gyermeke sérelmére követte el. A másodikként feltüntetett garázdaság vétségének elkövetési ideje 2011. május 6., a harmadikként feltüntetett bűncselekmény elkövetési ideje 2010. március 24., ez utóbbi esetén a pénzbüntetés összege 450.000 forint.
- A garázdaság vétsége miatt folyó eljárás feltüntetését mellőzi, a vádlott ellen más büntetőeljárás nincs folyamatban. Időközben a vádlottal szemben kiszabott közérdekű

munka és pénzbüntetések szabadságvesztésre átváltoztatására került sor, de azok foganatbavétele ezidáig még történt meg.

- A történeti tényállás 1/a.) pontját az ítélet 4. oldal 5. bekezdés első mondatában akként helyesbíti, hogy az ott megjelölt 2002. október 19-ei időpont helyesen 2012. október 19.
- Az 5. oldal 3. bekezdése után a következőket rögzíti: A vádlott, miután a 2001. augusztus 10. napján született a sértett1 serdülni kezdett, kb. 2011-től csipkedni kezdte a melleit, a fenekére ráütött és csavargatta mellbimbóit.

Ehhez kapcsolódóan a 2.) tényállási pont első bekezdése első mondatából mellőzi a sértett1 mellének csipkedésére, mellbimbói csavargatására és fenekének fogdosására vonatkozó ténymegállapítást. Ugyanezen bekezdés 2. és 3. mondatát ide helyezi át.

- Az 1/b.) tényállási pont 1. és 4. bekezdésében írt 2002. évi dátum helyesen 2012.
- Az 1/c.) tényállási pont első bekezdésében megjelölt cselekményt a vádlott 2012. nyarán követte el (a tanú1 vallomása - Gödöllői Járásbíróság 15.B.257/2013/27. sz. tjkv. 5. oldal 4. bekezdés).

Az így kiegészített és pontosított tényállás már minden szempontból megalapozott, és a vádlott tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így az a Be. 351.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett, a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat a fentiek szerint megjelölt kivétellel feltárta, azokat egyenként és összességében is értékelte, tényből tényre is helyesen következtetett. Számot adott arról, mely bizonyítékot miért fogadott el, illetve melyet milyen okból vetett el.

Részletesen elemezte a vádlott vallomásait, az abban rejlő ellentmondásokat, és a védekezését alátámasztani látszó tanú2, tanú3, tanú4, tanú5 tanúk vallomásaiban rejlő ellentmondásokat. Kitért nevezett tanúk szerteágazó érdekeltiségére, és mindezekre figyelemmel körültekintően értékelte e tanúk szavahihetőségét és törvényes mérlegeléssel vetette el az érdektelennek nem tekinthető tanúk vallomásait és a vádlott védekezését.

Minden lényeges körülményre kiterjedően adott számot arról, hogy ehhez képest a tényállás 1.) és 2.) pontjaiban foglaltakat miért a tanú1, a sértett2 és a sértett1, tanú6, a 2. és 3. számú tanú, tanú7 következetes, ellentmondás mentes vallomásaira alapozta.

A sértett1 - egyébként is több más közvetett bizonyíték (tanú1, a 2. számú tanú vallomása) által megerősített - vallomásainak bizonyító ereje tekintetében különös gondossággal eljárva vette figyelembe az igazságügyi pszichológus szakértő véleményét és a szakértő tárgyalási meghallgatásai során tett nyilatkozatait.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a védelem azon érvelését, miszerint a szakvélemény „lelet” része bizonyítékkénti felhasználására került volna sor. A szakértőnek ilyen jellegű ügyekben kifejezetten az a feladata, hogy a kiskorú személyes vizsgálata útján adjon számot a vallomásainak élményszerűségéről, a kiskorú vallomásának szakértői aspektusú megítéléséről, nevezetesen, hogy abban felfedezhetők-e valóságot torzító, vagy kifejezetten a valósággal ellentétes jellegzetességek.

Ennek során nem mellőzhető a vallomás sajátos elemzése, és a kiskorúnak a történetekkel kapcsolatos, szakértő előtt tett nyilatkozatával való egybevetése. A szakértő ekkor nem azt vizsgálja, hogy a gyermek által elmondottak egyúttal igazak is-e, és nem a büntetőjogi értelemben vett szavahihetőségéről ad véleményt, hanem ahhoz nyújt eligazítást, hogy a gyermek személyiségjegyei, fejlettsége, életkori sajátosságai alapján az általa elmondottak saját élményen alapulónak (vagy esetleg más által befolyásoltnak, szándékos ferdítésen átesettnek) tekinthetők-e, és így ad támpontot a bíróság számára ahhoz, hogy a vallomás bizonyító erejét vizsgálhassa. Az elsőfokú bíróság pontosan ennek megfelelő eljárása tehát a bizonyításra vonatkozó szabályokkal teljes egészében összeegyeztethető volt.

Az ítélet 28-30. oldalán rögzített igen részletes indokolásában meggyőző érveket sorakoztatott fel a kiskorú sértett fokozatosan kiteljesedő, és immár szakértői véleménnyel is megtámogatott vallomásainak elfogadhatósága mellett, melyekkel a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett.

A sértettl ugyanis mindvégig következetesen azt állította, hogy a vádlott a mellét csipkedte, mellbimbóját csavargatta, minden esetben hangsúlyozta, hogy a vádlott ilyenkor közölte, hogy csak viccel és ne vegye komolyan. Kiküldött bíró előtti meghallgatása során is fontosnak tartotta azt a pontosítást, hogy a vádlott a fenekét sosem simogatta, csak ráütött (Gödöllői Járásbíróság 15.B.257/2013/49. sz. jegyzőkönyv 10. oldal 3. bekezdés). Azt is elmondta a tanú, hogy ezekről édesanyjának is tudomása volt, aki felszólította a vádlottat, hogy hagyjon fel e tevékenységeivel, mert a gyermeknek az fáj. A kiskorú tanú e vallomásai a vádlottal szembeni elfogulatlanságát erősítik azáltal, hogy az általa szolgáltatott adatok a szexuális célú elkövetést cáfolták, és döntően e vallomás alapján módosította a másodfokú bíróság is a tényállás 2. pontjában írt cselekményeket, azok egy részét áthelyezve a kiskorú veszélyeztetésével érintett történeti tényálláshoz.

A teljeskörűen értékelt tanúvallomás alapján levont ténybeli következtetések semminemű kételyt nem támasztottak, nem maradt fenn olyan kérdés, amely új igazságügyi pszichológus szakértő bevonását - melyet a védő egyébként is a bíróság megítélésére bízott - tette volna szükségessé. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el az erre irányuló védői bizonyítási indítványt.

A bizonyítékok helyes értékelésével rögzítette az elsőfokú bíróság a sértettl sérelmére 2012. októberében elkövetett, a pizsamanadrágja lerántásában megnyilvánuló cselekményt az 1/a.) pontban írt, a kiskorú veszélyeztetése megállapításának alapjául szolgáló tényállás részeként, tekintettel arra, hogy e vonatkozásban a szexuális bűncselekmény alapjául szolgáló nemi vágy kielégítésének célzata nem volt megállapítható. A vádlott e magatartásának kifejtése során barátai is jelen voltak, már önmagában ez a körülmény is csak a sértett megszégyenítésére, mintsem a vádlott nemi vágyának kielégítésének megállapíthatóságára ad okot. Ugyanez a logika szolgált alapul a sértettl vallomása mellett a tényállás 2.) pontjában írt egyes vádlotti cselekmények (a sértettl mellének csipkedése, mellbimbójának csavargatása és a fenekére ütés) áthelyezésére a szexuális bűncselekményt érintő tényállásból a kiskorú veszélyeztetését megalapozó tényállási részhez. Az elkövetés körülményei, jellegzetességei és az, hogy kifejtésükre - szemben a további, ténylegesen nemi erkölcs elleni bűncselekmény végrehajtásának valamennyi körülményével - a család más tagjainak jelenlétében, vagy otthon-tartózkodása alkalmával került sor, kétséggé teszi, hogy a vádlottat ilyen esetekben kifejezetten szexuális célzat, a nemi vágyának kielégítése vagy felkeltése vezérelte volna. Ugyanakkor a 2012. októberében a sértettl sérelmére elkövetett további cselekményt a vádlott kifejezetten úgy valósította meg, hogy annak tanúja nem volt, leplezéséhez a vádlottnak komoly érdeke is fűződött. Ezen esetekben a nemi vágy kielégítésének célzata minden kétséget kizáróan megállapítható volt.

A gyermekek folyamatos bántalmazására, megalázására, megfélemlítésére vonatkozó adatok a két sértett vallomásaán túl tanú1, tanú6, a 2. és 3. számú tanú, tanú7 és tanú8 tanúk részben közvetlen, részben közvetett észlelésein alapuló vallomásai, valamint az elsőfokú bíróság által a tárgyaláson felolvasott és okiratként értékelt bizonyítékok (tanú6 e-mailje, rendőrségi feljegyzések, iskolai jelzés) alapján voltak aggálytalanul megállapíthatók.

A tényállás 3.) pontjában írtakat a vádlott részbeni tagadásával szemben az elsőfokú bíróság ugyancsak a bizonyítékok törvényes, egyben helyes mérlegelése alapján állapította meg a sértett3, tanú9, tanú10, a sértett2 vallomásai és az igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján. A törvényesen és a tényállás megállapításához mellőzhetetlenül beszerezett kiegészítő orvosszakértői vélemény alapján vált megállapíthatóvá, hogy a 8 napon túl gyógyuló sérülésen felül súlyosabb eredmény nem következett be.

Az igazságügyi orvos szakértői vélemény igazolta, hogy a sértett2 karjának nagyobb erővel való megcsavarása eredményezte a jobb felkarcsont spirális törését, így természettudományos alapon is cáfolatot nyert a vádlott - sértett ellökésén túli magatartást tagadó - védekezése.

Összességében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság színvonalas indokolásában foglaltakkal, a bizonyítékok mikénti értékelésével, példás ténymegállapító tevékenységével egyetértett, mindössze néhány elírást és hiányosságot észlelt, melyeket a következők szerint helyesbít:

- A 11. oldal 1. bekezdésében zárójelben feltüntetett jegyzőkönyv sorszáma helyesen 5.
- A 21. oldal 5. bekezdésének utolsó mondata befejezetlen, azt a következők szerint pótolja: „... azt jelezze.” (10.B.125/2013/12. sz. jegyzőkönyv 2. oldal 10. bekezdés)
- A 23. oldal 2. bekezdésében zárójelben feltüntetett jegyzőkönyvi sorszám helyesen 15.
- A 26. oldal 4. bekezdésében megjelölt „C” név helyesen „B”.

A védelmi perorvoslat a bizonyítékok törvényes mérlegelését támadta, amely a fent kifejtettek miatt eredményre nem vezethetett.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és cselekményének jogi minősítése is túlnyomó részt helyes.

A jogi indokolás körében az ítélet 33-37. oldalán kifejtettekkel kapcsolatban a másodfokú bíróság mindenben osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Helyesen hivatkozott a kiskorú veszélyeztetése körében a sértettek éveken keresztül tartó, heti rendszerességű bántalmazásában megnyilvánuló súlyos kötelességzegés megállapíthatóságát részletező korábbi eseti döntésre is, azonban annak száma helyesen BH 1992. 623.

Különös tekintettel a vádlott védekezésére, megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény, mely a 2001. évi LXIV. törvény kihirdetésével a magyar jog szerves részévé vált, az erőszak valamennyi formáját, így az akár nevelési célú testi fenyegetést is kifejezetten tilalmazza (19. Cikk). Ez a magatartás tehát csupán a vádlott szubjektív értékrendje szerint lehet természetes és jogszerű, a törvény alapján viszont önmagában is jogellenes.

A sértett2 és a sértett1 sérelmére elkövetett testi sértések vonatkozásában a kétséget kizáróan megállapítható tények alapján helyesen következtetett arra, hogy a vádlott szándéka 8 napon belül

gyógyuló sérülések okozására irányult, míg a sértett³ sérelmére a 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására irányuló egyenes szándékra is helyes következtetéseket vont a vádlott kijelentései és elkövetés után tanúsított magatartása alapján.

A szexuális erőszak büntette jogi minősítése vonatkozásában is helyes érvelést tartalmaz az elsőfokú bíróság ítéletének 36. oldal 7. és 8., valamint a 37. oldal 1. és 2. bekezdése, azzal azonban, hogy a másodfokú bíróság által kisebb mértékben módosított tényállásra figyelemmel a 36. oldal 7. bekezdésében kifejtettek egy része értelemszerűen nem értékelhető a szexuális erőszak körében. Az elsőfokú bíróság is kifejezetten utalt arra, hogy a kiskorú sértett¹ sérelmére elkövetett mellesipkedésre még olyan esetekben is sor került, amikor a sértett családtagjai jelen voltak. A vádlott ilyen jellegű cselekményei még abban az esetben sem nyújtanak alapot a nemi vágy felkeltése célzatának megállapíthatóságára, ha egyébként tényként rögzíthető, hogy azok kifejtésére a sértett¹ serdülő korában került sor.

A sértett¹ sérelmére megvalósított testi sértés büntette éppúgy a Btk. 6. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett, mint a szexuális erőszak büntette, az elsőfokú bíróság jogi indokolása e körben is törvényes, azonban némileg ellentétes a rendelkező résszel. Abból ugyanis nyilvánvalóan csupán szerkesztési hiba folytán nem került feltüntetésre a folytatólagos elkövetés a szexuális erőszak büntette tekintetében.

A mindenben helyes jogi okfejtés mellett is rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy az ítélet rendelkező része a bűncselekmények megnevezése és a Btk. különös részi tényállásának megjelölése tekintetében nem felel meg a Be. 258. § (2) bekezdés d) pontjában és a Kúria 61/2008. BK véleményében foglaltaknak. E szerint a bűncselekményt a rendelkező részben a Btk. Különös Része szerinti alcímével kell megnevezni és mellette zárójelben kell feltüntetni a bűncselekmény törvényi tényállását és büntetési tételét meghatározó törvényi rendelkezéseket.

Ennek megfelelően a másodfokú bíróság részint a szexuális erőszak büntette esetén a folytatólagos elkövetést megállapítva, részint pedig a bűncselekmények megnevezését és jogszabályi megjelölését pontosítva változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket túlnyomó részt helyesen vette számba, azokat a másodfokú bíróság annyiban pontosítja, hogy a vádlott részbeni beismerő vallomását mellőzi az enyhítő körülmények köréből, míg a súlyosító körülmények között feltünteteti azt, hogy a kiskorú veszélyeztetése esetén a gyermekek személyiségében a vádlott cselekménye folytán maradandó jellegű személyiségváltozás alakult ki (ítélet 35. oldal első bekezdés utolsó mondatrésze).

Ezzel együtt is az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelve szabott ki szabadságvesztés büntetést, és annak tartama is igazodik a vádlott személyében rejlő és a terhére rótt bűncselekmények társadalomra veszélyességéhez, és kellően szolgálja a büntetési célokat is.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta felhívni a halmazati büntetés kiszabásánál irányadó Btk. 81. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, és ennek következtében a kiszabható büntetési tételkeretet is. Ennek értelmében ugyanis a vádlottal szemben öt évtől huszonnégy év hat hónapig tartó szabadságvesztés büntetés volt kiszabható.

Rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a vádlott terhére megállapított szexuális erőszak a bírói gyakorlatban ismeretes hasonló bűncselekményekhez képest kategóriáján belül viszonylag kisebb tárgyi súlyt képvisel.

Ezért a fenti tételkereten belül a büntetési középértéket (13 év 9 hónap) el nem érő tartamú szabadságvesztés lényeges súlyosítására a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

Más oldalról viszont - kiváltképpen a vádlott személyében rejlő, előéletével is mérhető fokozottabb társadalomra veszélyességre, a többszörös bűnhalmazatra, a huzamos elkövetési időre, és a kiskorú nevelt gyermekeit éveken át rettegésben tartó vádlotti magatartásra - a büntetése enyhítése sem merülhetett fel alappal.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata tekintetében az elsőfokú bíróság rendelkező része ellentmondásos, azt ugyanakkor az indokolás az ítélet 37. oldal utolsó előtti bekezdése helyesen jelöli meg fegyházban, és hasonlóképpen jogszerűen utal e bekezdés a feltételes szabadság legkorábbi időpontjára, melyet ugyanakkor a rendelkező rész nem tartalmaz. Ezt a másodfokú bíróság a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel pótolta.

A másodfokú bíróság nem látott egyetlen olyan, a vádlott személyével, vagy az elkövetett cselekménnyel összefüggésbe hozható körülményt, amely okot nyújthatott volna a törvényben előírtnál eggyel enyhébb, börtön végrehajtási fokozat megállapítására.

A közügyektől eltiltás kiszabása is törvényes és annak szabadságvesztéshez közelítő tartama is megfelel a büntetési céloknak.

Az elsőfokú bíróság a Btk. kötelező rendelkezéseinek helyes alkalmazásával határozott a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának utólagos elrendeléséről, e körben csak az eljáró bíróság megnevezését kellett pontosítani, és az „év” kifejezés szerkesztési hiba folytán „és”-kénti feltüntetését helyesbíteni.

Jogszerűek a járulékos kérdésekben hozott is döntések is.

A jövőben esetleg felmerülő bűnügyi költség megfizetésére utalást mellőzte, mert a Be. csak a határozathozatal időpontjáig ténylegesen felmerült költségek viseléséről való rendelkezésre nyújt felhatalmazást.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék 10.B.125/2013/31. számú ítéletét a Be. 372.§ (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése alapján beszámította.

Budapest, 2015. év október hó 30. napján

. Magócsi István s.k.,
a tanács elnöke

. Borbás Virág Bernadett s.k.,
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 10.B.125/2013/31. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.42/2015/18. számú ítéletében írt módosításokkal 2015. év október hó 30. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2015. év október hó 30. napján

dr. Magócsi István s.k.,
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő